

JAN GUILLOUS *ONDSKAN*
BOKANALYSINSTRUKTIONER

Nedan följer frågor och uppslag kring romanen. **Besvara dem i en personlig, reflekterande och analyserande essä.** Lämna in din färdiga analysessä så snart som möjligt i anslutning till den ordinarie bokdiskussionen. Siffror inom parentes är sidhänvisningar. Viktigast är naturligtvis att du själv ordentligt funderar över vad du fäst dig vid i boken och vad som gör den speciell. Nedan följer blott några infallsvinklar. Lycka till!

Stockholm

Inledningen och avslutningen på boken utspelar sig i familjehemmet i Stockholm. (6) Jämför detta med Gardells frukostbordsscen i *En komikers uppväxt*. Vilka likheter och skillnader finns det? (17 i Gardell)

Att bli misshandlad av sin far har utvecklat sig till rutin för Erik i ondskan. Kan man vänja sig vid allt? Faror, fördelar? (7!) Vad har modern för roll och ansvar i Eriks misshandel?

Sidan 15. Klassiskt tema, scen: laguttagning. Stämmer det som sägs i sista stycket? Är det alltid en försvarsmetod att "vilja" avvika från gruppen, kan man inte genuint vilja vara annorlunda och markera det?

Erik använder medvetet rädslan som ett vapen i sin tillvaro. (27) Han förlamar människor med rädsla. Har du varit förlamad av rädsla någon gång? Känner du igen dig i texten?

Stjärnsberg

Vilket är Eriks första intryck av Stjärnsberg? (58+60) Vilken typ av våld (fysiskt eller psykiskt) klarar Erik bäst? (70) Varför klarar han enorma mängder stryk men ej förolämpningar? (89) Hur känner ni? Vilken typ av våld är bäst att klara av? Varför kan han aldrig underordna sig, varför måste han alltid vara rankad högst? Rätt/Fel, konsekvenser?

Varför blev han aldrig accepterad på Stjärnsberg av äldre elever (och många jämnåriga)? (71) Varför är Pierre hans ende vän?

Vissa avsnitt är precis som i *En Komikers uppväxt* skrivna i kursiv stil. Vem är det som pratar och vilket syfte har det? (103)

Se sidan 113. Vad tycker du om kamratuppfostran? Fördelar, nackdelar? Vad finns det för tanke bakom? Sidan 157 om vad som händer utan kamratuppfostran! Erik blir förtryckt på många sätt. Förtrycker han även andra? Han har ett stort hävdelsebehov (134) och (119-120)

Ondskan

Erik är bister över att han alltid blir indragen i bråk (149+151) Vilken är hans egen roll i det hela? Han känner att han måste kämpa mot ondskan (172-173) Gör han det på rätt sätt?

Erik är enligt rektorn ondskan på sin första skola, Silverhielm på Stjärnsberg och Eriks pappa i hemmet (284). Vad har dessa personer gemensamt? Läs andra strecket på sidan 199. Är inte Erik lite likadan som de han hatar? Hur bekämpar man ondska bäst? Går det? Vad är ondska? Var finns ondskan? Kan man förgöra den? Betänk att romanens titel är i bestämd form. Varför tror du?

Erik drömmer ofta om att gå ner till hemvärnsförrådet och skaffa vapen och förgöra Rådet (198-199+218-219) Vad är det som hindrar honom? Vinner alltid förnuftet?

Hur är mötet med fadern annorlunda i slutet jämfört med i början av boken? Se slutraderna i boken! Tar våldet slut här? Motivera ditt svar. Central fråga: Vad kan man göra i Eriks situation i boken för att bli respekterad och ej trakasserad utan att själv använda våld? Kan orättvisor mot en själv bli till en drivkraft senare i livet?

Ondskan är en bok med självbiografiska drag men den är inte en självbiografi. Vad är det för skillnad?